

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКА (ВИРОБНИЧА, ПЕРЕДДИПЛОМНА)

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Назва освітньо-професійної програми	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-34 ОПП «Цифрова економіка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

НПП КАФЕДРИ ВІДПОВІДНО ДО ІНДІВІДУАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА НАКАЗІВ ПРО ПРИНАЧЕННЯ КЕРІВНИКІВ

Загальна інформація про дисципліну

Анотація	Практика (виробнича, переддипломна) спрямована на вироблення у студентів практичних навичок та формування досвіду професійної, інноваційної, проєктної діяльності для організації виробничого процесу, проведення науково-дослідної роботи, закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, які здобувачі отримали у процесі вивчення циклів загальної, професійної та практичної підготовки. Програма практики здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 «Економіка» розроблена з метою закріплення теоретичних знань і отримання вмінь та навичок по нормативним фаховим дисциплінам професійного спрямування освітньо-професійного рівня бакалавр і навичок наукової роботи. Вона враховує державні стандарти, що містяться в освітньо-кваліфікаційних характеристиках і освітньо-професійних програмах підготовки фахівців
Мета дисципліни	Оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та засобами праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Практика спрямована на початкове ознайомлення студентів з робочими місцями, поглиблення набутих теоретичних знань з фундаментальних професійно-орієнтованих навчальних

	дисциплін, визначення напрямку подальших наукових та прикладних досліджень. Головне завдання проходження практики полягає у: формуванні та закріпленні у здобувачів вищої освіти навичок практичної роботи на посадах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 «Економіка»; підготовці майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності; збирання матеріалів для кваліфікаційної роботи бакалавра.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p>

	<p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК15. Здатність впроваджувати та використовувати цифрові системи та технології для ефективного забезпечення роботи складних економічних об'єктів, процесів та систем.</p> <p>СК 16.Здатність використовувати цифрові фінансові інструменти.</p> <p>СК 17. Здатність використовувати технологій Big Data та штучного інтелекту для забезпечення ефективного вирішення проблем цифрової трансформації економічних процесів.</p> <p>СК18. Здатність до аналізу та можливості моделювання бізнес-процесів у цифровому економічному просторі.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p> <p>ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p>

	<p>ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку</p> <p>ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей</p> <p>ПРН25. Використовувати цифрові системи та технології для забезпечення ефективного функціонування складних економічних явищ.</p> <p>ПРН26. Використовувати цифрові фінансові інструменти для розвитку цифрової економіки.</p> <p>ПРН27. Впроваджувати технології штучного інтелекту для забезпечення ефективного вирішення проблем цифрової трансформації економічних процесів.</p> <p>ПРН28. Вміти аналізувати та моделювати бізнес-процеси у цифровому економічному просторі.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни:</p> <p>Виробнича практика – 3 кредити ЄКТС (90 год.).</p> <p>Переддипломна практика - 8 кредитів ЄКТС (240 год.).</p>
Форма підсумкового контролю	<p>Виробнича практика – залік</p> <p>Переддипломна практика - залік</p>
Терміни викладання дисципліни	<p>Виробнича практика – 6-тий семестр (18 тижнів)</p> <p>Переддипломна практика - 8-мий семестр (18 тижнів)</p>

Програма практики

Загальне ознайомлення з установою-базою практики та аналіз її організаційної структури. Ознайомлення з технікою безпеки на робочому місці, основами протипожежної безпеки та специфікою господарсько-фінансової діяльності підприємства. Вивчення установчих документів бази практики, ознайомлення із загальними аспектами діяльності підприємства. Розгляд організаційної структури управління підприємства. Аналіз матеріально-технічної бази підприємства та бізнес-середовища функціонування підприємства. Виявлення правової форми діяльності установи, її структурно-організаційної складової й кадрової потенціалу. Дослідження системи управління установою та розподілу функціональних повноважень. Основні функції управління (організація, мотивація, планування, контроль), їх характеристика

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Аналіз узагальнюючих показників ефективності підприємства. Вивчення системи нагляду та контролю за якістю продукції (послуги). Аналіз фінансового стану підприємства для формування загального уявлення та загальних тенденцій його розвитку. Виконання індивідуального завдання.

Вивчення та аналіз інформаційних процесів в установі. Технології роботи з інформацією, аналіз інформаційних ресурсів установи щодо обсягу, тематико-типологічного складу, матеріальних носіїв. Визначення ефективності різних видів створюваних інформаційних продуктів у процесі їхнього використання, визначення та аналіз співвідношення традиційних та електронних / мережових каналів поширення інформації; вивчення, аналіз та оцінка диджитал-технологій у процесі роботи з інформацією ведення та підтримка баз даних в установі-базі практики. Вивчення комунікативних послуг, інформаційного сервісу установи-базі практики та її співпраця з партнерами міста та регіону. Аналіз програмного забезпечення інформаційних систем установи. Оцінка використання Інтернет-послуг в інформаційній діяльності установи.

Формування загальних висновків та пропозицій за отриманими результатами виробничої практики. Обґрунтування рекомендацій щодо напрямів усунення недоліків та покращення результатів господарської діяльності підприємства, вдосконалення управлінського механізму, важелів здійснення організаційних перетворень тощо.

Оформлення звіту за результатами практики. У звіті розкриваються усі завдання, що представлені в індивідуальному плані практики. Індивідуальні завдання плану визначають конкретну спрямованість роботи студента в сфері інформаційної діяльності та уточнюють склад і зміст інформаційного матеріалу, необхідного для опанування під час практики. Тема індивідуального завдання визначається викладачем-керівником, погоджується з керівником практики від підприємства, який може конкретизувати її, доповнити або змінити, виходячи з потреб підприємства. Зібрані матеріали систематизуються за розділами та оформляються у вигляді звіту.

Переддипломна практика студентів складається з наступних етапів:

1. Економічна характеристика та аналіз діяльності бази практики.
2. Дослідницька частина. Зміст дослідницької частини формується з урахуванням тематики кваліфікаційних (бакалаврських) робіт.

На основі цього здійснюється конкретна діяльність студента при проходженні практики (виробничої, переддипломної).

Враховуючи те, що студенти отримують скерування на різноманітні бази практики, які відрізняються метою та змістом діяльності, організаційною структурою й іншим, то скласти єдину схему курсу чи календарний графік проходження практики, який би задовольняв і студентів, і керівників від бази практики, неможливо. У кожному окремому випадку такий графік має розроблятися в перші дні початку практики керівниками від кафедри та від бази практики за участю студентів і з урахуванням особливостей бази практики, контингенту

практикантів та теми кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Календарно-тематичний план складається для кожного студента окремо в залежності від специфіки діяльності бази практики.

Список рекомендованих джерел

1. Анісімов А.В., Кулябко П.П. Інформаційні системи та бази даних: навч. посібник. Київ. 2017. 110 с.
2. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навч. посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с.
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
4. Бунке О.С. Автоматизація бізнес процесів. Навчальний посібник до практичних занять. 2-е вид. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 39 с.
5. Виноградова О.В., Дрокіна Н.І. Електронний бізнес: навч. посібник. Київ: ДУТ, 2018. 292 с.
6. Галуцак М. П., Галуцак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посіб. для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОППаляниця, 2021. 160 с.
7. Голобородько А. Ю., Гусева О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка: підручник. 2020. 399 с.
8. Дослідження операцій : конспект лекцій / О. В. Шибаніна, В. П. Клочан, І. В. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 150 с.
9. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Карпов А.В. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. Одеса, 2017. 200 с.

Інформація про консультації

Щопонеділка у лютому-травні 2025 року з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 327, 325, 333

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		
------	---	--	---	--	--

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня екзаменаційної консультації (відповідно до розкладу консультацій викладача).

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.